

Plenum

Torsdag 31.1.2019 kl. 16.00—19.25

2.5. Muntlig fråga om tillsynen av äldrevården (Anna-Maja Henriksson sv)

Muntligt spörsmål MFT 246/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Svenska riksdagsgruppen, ledamot Henriksson.

Debatt

16.37 Anna-Maja Henriksson r: Värderade fru talman, arvoisa puhemies! Alla ska ha rätt till en trygg ålderdom, och vanvård kan aldrig över huvud taget accepteras. Vi måste ta den här saken på stort allvar.

Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa kenelläkään ei ole varaa syytellä muita. Vanhus-
huollon tila on meidän kaikkien yhteinen ongelma, niin on myös vastuu sekä täällä kansal-
lisesti että paikallisellakin tasolla. Sen takia meidän tehtävämme on nyt etsiä niitä keinoja,
millä me tämän ongelman ratkaisemme. Suomalaiset odottavat meiltä ratkaisukeskeisyyt-
tä.

Arvoisa puhemies! Me teimme hieman taustatyötä siitä, miten valtiollinen valvonta toi-
mii Suomessa. Suomessa on käytössä karkeasti 25 henkilötyövuotta vanhustenhoidon laa-
dun valvontaan. Se, mikä on mielenkiintoista, on, että eläinten hyvinvoinnin valvontaan on
laitettu yli 60 henkilötyövuotta. [Puhemies koputtaa] Siis 25 valvoo vanhustenhoitoa, 60
eläinhoidon hoitoa. [Puhemies: Kysymys?] On todella hienoa, että eläinsuojelua valvotaan,
emmekä [Puhemies koputtaa] missään nimessä ehdota siihen muutoksia, [Puhemies: Ky-
symys?] mutta, arvoisa hallitus, miten se voi olla näin? Onko valmiuksia lisätä vanhusten-
huollon valvontaresursseja?

16.39 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoi-
sa puhemies! Ensinnäkin haluan kiittää edustaja Henrikssonia kysymyksen alkupuoella
antamastanne tilannekuvasta, että ehkä suomalaisten ikäihmisten kannalta parempi on to-
dellakin yrittää etsiä nyt yhteisiä ratkaisuja. Kiitos siitä.

Esittämänne huomio valvonnan määrästä: Toinen huolenaihe, jota tässäkin salissa on
käsitelty viime syksynä, on ollut lastensuojelu. Siihenhän hallitus päätyi lisäämään henki-
lötyövuosia valvontaviranomaiselle. Se valtiollinen valvojahan on kaksitahoinen tällä het-
kellä nykyjärjestelmässä: Valvira valtakunnallisille toimijoille ja avi paikallisille yrityksil-
le. Nykyään itse asiassa muuten julkinen yksikkö ei tarvitse luvitusta ollenkaan, toisin kuin
yksityinen. Nämä kaksi asiaa on tarkoitus muuttaa sote-maakuntauudistuksessa. Syntyy
vain yksi valvoja, joka on vahvempi kuin nykyinen kahtiajakoinen malli, Luova, uusi val-
vontavirasto, ja vastaavalla tavalla tämä kokonaisuus selkiytyy.

Punkt i protokollet PR 151/2018 rd

Mitä tulee valvontaviranomaisen resursseihin, jaan huolenne ja olen valmis tästä myös keskustelemaan hallituksen sisällä, pystyttäisiinkö resursseja nyt akuutissa tilanteessa lisäämään. [Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmästä: Hyvä!]

Puhemies Paula Risikko: Toivon, ettette unohda eduskunnan oikeusasiamiestä, jonka te olette itse tänne sopineet valvojaksi.

16.40 Veronica Rehn-Kivi r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! De fall av vanskötsel inom äldreården som nu kommit till vår vetskap under den senaste veckan är totalt förkastliga.

Vanhustemme on voitava olla varmoja siitä, että he saavat elää ihmisarvoista elämää myös silloin, kun joutuvat huonokuntoisuuden, turvattomuuden ja yksinäisyyden johdosta muuttamaan pois omasta kodistaan. Ei voi olla niin, että ikäihmiset joutuvat ojasta allikkoon, turvattomasta omasta kodista palveluasumisen kaltoinkohtelun kohteeksi.

Sote-uudistus perustuu suurelta osin eri tahojen valvontaan, ennakko- ja omavalvontaan, mutta jälkivalvonta perustuu lähinnä asiakkaiden valituksiin. Pitääkö huonokuntoisten vanhusten itse huomata, että heitä hoidetaan väärin?

Arvoisa ministeri Saarikko, olette pitänyt kuntien hankintaosaamista huonona. Kysynkin: mistä kaikki valvonnan ja hankinnan asiantuntijat yhtäkkiä ilmestyvät, kun valinnanvapauden myötä niitä tullaan tarvitsemaan kymmenkertainen määrä?

16.41 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): No, ensinnäkin, arvoisa puhemies, valvontaviranomaisen tehtävä on valvoa sekä yksityistä että julkista palveluntuottajaa. Ja enemmän kuin valvontaviranomaisten tarve kasvaisi ikään kuin valinnanvapauslainsäädännön myötä, kyllä se tarpeen kasvu liittyy ennen kaikkea siihen, että ikäihmisiä on jatkossa yhä enemmän. Me olemme keskeisesti yhdessä täällä minusta sopineet vaalikausien mittaan, että me painotamme jatkossa kotihoitoa enemmän ja valvontaresurssien tulisi riittää myös sinnekin.

Haluan korjata myös sen virheellisen tiedon kysymyksessänne, että valvontaviranomainen, siis Valvira tai avi, toimisi ikään kuin vain ilmoitusten tai huomautusten perusteella. Kyllä valvontaviranomainen resurssiensa puitteissa tekee myös oma-aloitteisia tarkastuskäyntejä. [Vasemmalta: Ei ole resursseja!]

Frågan slutbehandlad.